

Roots & Shoots
Türkiye

ROOTS & SHOOTS TÜRKİYE ÇOCUK KATILIMI POLİTİKASI

ROOTS & SHOOTS TÜRKİYE ÇOCUK KATILIMI POLİTİKASI

Roots & Shoots Türkiye (Kökler ve Filizler Derneği) Yönetim Kurulu, Denetim Kurulu, üyeler, çalışmalarımızda yer alan uzmanlar, hizmet aldığımız kişiler ile kurumlar ve gönüllüler bu belgeye uymakla yükümlüdür.

Çocuklarla doğrudan çalışan kişiler bu belgede yer alan tüm prosedürleri bilmek ve uygulamaktan sorumludur. Bu belge Roots & Shoots tüm faaliyetlerinde yer alacak çocukların haklarını, sorumluluklarını ve kuruluşun çocuk haklarına yönelik yaklaşımını, ilkelerini ve eylemlerini belirlemektedir.

“Çocuk Katılımı Politikası” belgesi 25 Kasım 2025 tarihli yönetim kurulu kararı ile kabul edilmiş ve 25 Kasım 2025 tarihinden itibaren yürürlüğe girmiştir.

ROOTS & SHOOTS TÜRKİYE ÇOCUK KATILIMI POLİTİKASI	1
1. Amaç ve Kapsam	1
2. Kavramlar ve Tanımlar	2
2. İlkeler ve Davranış Kuralları	3
a. Çocuk Katılımı İlkeleri	3
b. Çocuk Katılımında Kuruluşun Sorumlulukları	3
c. Kuruluşun Faaliyetlerinde Yetişkinler İçin Çocuk Katılımı Yönergesi	4
4. Bildirim Mekanizmaları	4
6. Yanıt ve İzleme Süreci	6
Ek 1: Kuruluş Faaliyetlerinde Yetişkinler İçin Çocuk Katılım Yönergesi	9
KAYNAKLAR	10

1. Amaç ve Kapsam

Bu politika, Roots & Shoots Türkiye'nin yürüttüğü proje, kampanya ve faaliyetlerinde yer alacak çocukların haklarını, sorumluluklarını ve kuruluşun çocuk haklarına yönelik yaklaşımını, ilkelerini ve eylemlerini belirlemek amacıyla hazırlanmıştır.

Bu politika kapsamında “Çocuk Katılımı”, çocukların kuruluş kararları ve faaliyetleri hakkında görüş bildirme, fikir üretme, çözüm geliştirme ve bu süreçlere aktif olarak katılma haklarını; yaşlarına ve gelişim düzeylerine uygun biçimde, kendi özgür iradeleriyle, güvenli ve destekleyici bir ortamda kullanmaları olarak kabul edilmiştir.

Kuruluşun ilke ve değerlerini benimseyerek görüşlerini paylaşan, fikirleriyle katkı sunan ve kuruluş çalışmalarında aktif rol alan her çocuk, Roots & Shoots Türkiye'nin bir parçası olabilir.

Roots & Shoots Türkiye, çocuk katılımı hakkının sağlanması için çocukların ihtiyaçlarına uygun gerekli önlemleri almayı ve katılımı kolaylaştıracak düzenlemeler yapmayı taahhüt eder. Bu politika belgesi, Uluslararası İnsan Hakları belgeleri ve Birleşmiş Milletler Çocuk Haklarına Dair Sözleşme ve 5395 Sayılı Çocuk Koruma Kanunu'na uyumlu olarak hazırlanmıştır.

2. Kavramlar ve Tanımlar

Çocuk: 18 yaşın altında, gelişen kapasiteye sahip, yetişkinlerden farklı ihtiyaçları olan hak sahibi bireylerdir.

Çocuk katılımı: Çocukların kuruluş kararları ve faaliyetleri hakkında görüş bildirme, fikir üretme, çözüm geliştirme ve bu süreçlere aktif olarak katılma haklarını; yaşlarına ve gelişim düzeylerine uygun biçimde, kendi özgür iradeleriyle, güvenli ve destekleyici bir ortamda kullanmaları olarak kabul edilmiştir.

Çocuğun katılım hakkı: Çocuk Haklarına dair Sözleşme'nin 12. Maddesi aşağıdakileri kapsar:

1. Taraf Devletler kendi görüşlerini oluşturma kabiliyetine sahip çocuğun bu görüşleri çocuğu etkileyen her türlü meselede özgürce ifade etme hakkını temin edecek, çocuğun görüşlerine, yaşı ve olgunluğuna uygun olarak gerekli ağırlık verilecektir.
2. Bu amaçla, çocuğun, özellikle çocuğu etkileyen her türlü adli ve idari işlemde, doğrudan veya bir temsilci ya da uygun bir organ aracılığıyla, ulusal yasaların usul kuralları ile uyumlu bir şekilde, kendini ifade etme fırsatı sağlanacaktır.

Çocuk güvenliği: Bu kavram, çocuklarla birlikte çalışılan tüm ortamlarda çocukları her türlü - kasıtlı ya da kasıtsız- ihmal ve istismar riskinden uzak tutmak için gereken önleyici çalışmalara odaklanır. Aynı zamanda çocuğun iyi olma halini destekleyen, sürdürülebilir ve anlamlı bir katılımın hayata geçtiği ve çocuk haklarının korunduğu güvenli ortamlar yaratılmasını ifade eder.

Çocuk koruma: Çocuk haklarının hayata geçmesi ve çocukların her türlü istismar ve sömürden korunması için önleyici, koruyucu ve destekleyici mekanizmaların geliştirilmesidir. Diğer bir ifade ile çocuk koruma, çocukların her tür şiddet, zarar görme ve hak ihlali riskinden uzak biçimde, yaşamlarının ve gelişimlerinin desteklenmesidir.

Çocuğun yüksek yararı: Gerçekleştirilecek etkinlik ve girişimlerin, alınacak kararların çocuklar üzerinde yaratacağı etkisinin çocukların da görüşü alınarak ve değerlendirilerek; çocukların iyi olma halini destekleyecek seçimlerin yapılması, çocukların ihtiyaçları doğrultusunda gerekli hizmetlerin sağlanmasıdır. İngilizce'deki "best interest" kavramı Türkçe'ye çevrildiğinde; bazen çocuğun "üstün yararı", bazen "öncelikli yararı" bazen de "yüksek yararı" olarak kullanılabilmektedir.

Çocuğun iyi olma hali: Çocuğun iyi olma hali çocuğun sağlık, eğitim, maddi durum, ilişkiler, katılım, risk ve güvenlik gibi alanlarda öznel (çocuğun kendi gözünden iyi olma halini gösterecek göstergelerle) ve nesnel kriterlerle (gelir, eğitim durumu, sağlık hizmetlerine erişim gibi) durumunu bütüncül bir şekilde yansıtmaya çalışan bir yaklaşımdır.

3. İlkeler ve Davranış Kuralları

a. Çocuk Katılımı İlkeleri

Roots & Shoots Türkiye, çocukların kuruluş faaliyetlerine katılımı aşağıdaki ilkelere bağlı kalır:

- i. **Katılım Hakkına Saygı:** Her çocuğun görüşlerini özgürce ifade etme ve bu görüşlerin dikkate alınma hakkı olduğu kabul edilir.
- ii. **Yaş ve Gelişim Düzeyine Uygunluk:** Katılım süreçlerini çocukların yaşlarına, gelişim düzeylerine ve bireysel ve kolektif ihtiyaçlarına uygun şekilde tasarlanır.
- iii. **Güvenli ve Destekleyici Ortamın Sağlanması:** Çocukların kendilerini rahatça ifade edebilecekleri fiziksel ve duygusal olarak güvenli ortamların yaratılması.
- iv. **Eşitlik ve Kapsayıcılık:** Cinsiyet, engellilik durumu, sosyo ekonomik koşullar, dil, etnik köken veya inanç fark etmeksizin tüm çocukların katılım hakkı desteklenir.
- v. **Şeffaflık ve Bilgilendirme:** Çocuklara katılım süreçlerinde açık, doğru ve yaşlarına uygun olarak bilgi aktarımı yapılır.
- vi. **Destek ve Rehberlik:** Çocukların katılım sürecine anlamlı katkı sunabilmeleri için gerekli rehberlik ve destek sağlanır.
- vii. **Karşılıklı Geri Bildirim:** Çocuklardan süreç veya program hakkında görüş ve geri bildirimler alınır. Ardından çocuklara, verdikleri görüşlerin nasıl değerlendirildiği ve ne tür etkiler yarattığı konusunda geri bildirim verilir.

b. Çocuk Katılımında Kuruluşun Sorumlulukları

- i. Kuruluş, çocuklara Roots & Shoots Türkiye'nin misyonuna uygun bir biçimde, aktif yer alabilecekleri güvenli alanlar yaratmaya çalışır.
- ii. Kuruluş, çocuğun yer aldığı faaliyetin gerçekleştirilmesi için uygun koşulları ve asgari düzeyde ekipmanlarını sağlar, gerekli güvenlik önlemlerini alır.
- iii. Kuruluş, çocukların kişisel bilgilerinin korur, üçüncü kişi ve kuruluşlarla çocuğun ve ebeveyninin izni olmaksızın paylaşmaz.
- iv. Kuruluş, çocuğun motivasyonunu destekler ve yer aldığı faaliyetlerde, çocuk ile yapıcı geri bildirimler paylaşabilir.
- v. Kuruluş, çocukların çalışmalarıyla ilgili olarak planlamadan etkinlik sonu değerlendirmeye kadar tüm süreçlere etkin katılımının sağlanması ve görüşlerinin dikkate alınması için mekanizmalar oluşturur.

c. Kuruluşun Faaliyetlerinde Yetişkinler İçin Çocuk Katılımı Yönergesi

Roots & Shoots Türkiye yürüttüğü proje, kampanya ve faaliyetlerde; BM Çocuk Hakları Komitesi tarafından yayınlanan Genel Yorum 12’de belirtilen çocuğun katılım hakkına ilişkin ilkelere dikkat eder.

Kuruluşun faaliyetlerinde farklı düzeylerde çocuk katılımını hayata geçirmeye çalışır, çocukların ve yetişkinlerin bir arada yer aldığı etkinlikler düzenler. Bu doğrultuda, bu etkinliklerde çocukların katılımını desteklemek ve katılımın önündeki engelleri kaldırmak üzere Ek 1’de yer alan yönergeleri ilgili kişilere ulaştırır.

4. Bildirim Mekanizmaları

Roots & Shoots Türkiye, çocukların güvenliği ve esenliğini tehdit eden veya tehdit etme ihtimali bulunan her türlü durumu öğrenmek, önlemek ve gerekli müdahaleleri zamanında yapmak amacıyla açık ve güvenilir bir bildirim mekanizması kurar.

a. Çocuk Güvenliği Sorumlusu: Sorumlu oldukları etkinlikler ve çalışmalarda çocuk güvenliği politikasının uygulanmasını ve izlenmesini sağlamakla yükümlü, bildirim mekanizmasını yöneten ve çocukların güvenliğini gözeten yetkili kişidir. Bu kişi, tüm çalışanların, gönüllülerin, stajyerlerin, üyelerin ve proje ortaklarının politika kapsamında sorumlu davranmalarını denetler; çocuk güvenliği ihlali iddialarını kayıt altına alır, değerlendirir ve gerektiğinde müdahale eder. Çocuk Güvenliği Sorumlusu, çocuğun beyanını dikkate alır, gizliliğe saygı gösterir, yargılamadan dinler ve gerekli durumlarda Etik Kurul’a ve ilgili mercilere yönlendirme yapar. Roots & Shoots Türkiye, kamuya açık veya kapalı etkinliklerde; Yönetim Kurulu, Denetim Kurulu, çalışma grupları ve diğer birimlerin işleyişinde yeterli sayıda Çocuk Güvenliği Sorumlusu görevlendirir. Etik Kurul ve Koordinatörler, her etkinlik için güvenli kişi/kişilerin belirlenmesini sağlamakla yükümlüdür. Bu kişiler ilgili taraflara tanıtılır ve iletişim bilgileri açıkça paylaşılır.

Herkes, gözlemlediği veya maruz kaldığı etik ilke ihlallerini ve diğer rahatsızlıkları Çocuk Güvenliği Sorumlularına iletebilir.

b. Etik Kurul: Etik Kurul derneğin varlığının, faaliyetlerinin ve dernek bünyesinde yürütülen her türlü faaliyete yönelik etik bildirimleri değerlendirir. Etik Kurul bildirim mekanizmalarından gelen tüm bildirimleri değerlendirmek ve süreci yönetmekle görevlidir. Yönetim Kurulu’nun seçeceği 3 kişiden oluşur. Yönetim Kurulu’nun görevlendireceği bir kişi koordinasyon amaçlı olarak Etik Kurul çalışmalarına katılabilir. Etik Kurul görevini yerine getirirken bildirim yapanın onayıyla ilgili kurumlara danışabilir ve uzman görüşü alabilir. Maruz kalan kişi veya hakkında şikayet olan kişi/fail Etik Kurul üyesi ise bu kişi toplantılara ve kararlara katılamaz.

Etik Kurul her şikâyet ile ilgili ilk toplantısında kendi üyelerinin başvuru/şikâyet ile ilgili olarak menfaat çatışması olup olmadığını değerlendirir, menfaat çatışması olan üye veya üyelerin toplantı ve kararlara katılmamasına dair karar alır. Etik Kurul ilgili üyenin yerinin doldurulması amacıyla Yönetim Kurulu yedek üyelerinden isim sırasında göre sırası gelen kişilere bildirimde bulunabilir.

c. Diğer Bildirimler: Roots & Shoots Türkiye tarafından belirtilmiş iletişim kanalları veya Çocuk Güvenliği Sorumlusu haricinde dernek çalışanlarına, üyelerine, paydaşlarına veya sosyal medya da dahil olmak üzere iletilen tüm bildirimler en kısa sürede Etik Kurul'a yönlendirilmelidir.

d. Kimler Bildirimde Bulunabilir?

Çocuklar, aileler, gönüllüler, çalışanlar, partner kuruluşlar ve R&S Türkiye ile ilişkili tüm bireyler.

e. Nasıl Bildirim Yapılabilir?

- i. Belirlenen e-posta adresleri
- ii. Telefon hattı / WhatsApp hattı
- iii. Etkinliklerde ve projelerde paylaşılacak çevrimiçi/gizli bildirim formları
- iv. Etkinlik için belirlenen güvenli kişiye sözlü veya yazılı iletmek

İletişim Kanalı	Kullanım Amacı	E-Posta Adresi/Form	Sorumlu Birim
Genel İletişim Hattı	Programlara, etkinliklere veya gönüllülük süreçlerine dair genel bilgi talepleri	hello@rootsandshootsturkey.org	Roots & Shoots Türkiye Direktörü ve Koordinatörü
Geri Bildirim Hattı	Deneyimlerine ilişkin her türlü öneri, teşekkür, değerlendirme ve genel geri bildirimlerin iletilmesi	hello@rootsandshootsturkey.org	Roots & Shoots Türkiye Direktörü ve Koordinatörü
Etik Kurul İletişim Hattı	Etik ilkelere ilişkin ihlal, şikâyet veya endişelerin bağımsız şekilde iletilmesi	etik@rootsandshootsturkey.org	Roots & Shoots Türkiye Etik Kurulu
Anonim Bildirim Formu	Kimlik bilgisi paylaşmadan öneri veya şikâyet bildirme imkânı	Form linki	Roots & Shoots Türkiye Etik Kurulu

Sürekli kullanıma açık iletişim kanalları aşağıdaki tabloda belirtilmiştir. Etkinliklere yönelik formlar ve güvenli kişi bilgileri etkinliklere göre Etik Kurul ve Koordinatör tarafından her etkinlik için oluşturulacak ve açıkça paylaşacaktır.

f. Bildirimlerin İşlenmesi:

- i. Tüm bildirimler gizlilik ilkesi çerçevesinde alınır. Bildirimi yapan kişinin güvenliği korunur, çocukların çıkarı her zaman önceliklidir.
- ii. Eğer bildirim R&S Türkiye'nin belirlediği Çocuk Güvenliği Sorumlusu'na sözlü veya yazılı şekilde iletiliyse Çocuk Güvenliği Sorumlusu maruz kalan kişi/kişilere gerekli desteğin verilmesinde ilk sorumlu kişilerdir, kendilerine iletilen bildirimleri Etik Kurul ve ilgili organ ve kişilere iletirler. Çocuk Güvenliği Sorumluları kendilerine bildirim yapılmasa da bir Etik İlke ihlali görmeleri durumunda Etik Kurul veya diğer ilgili kişilerle gerekli süreçlerin başlatılması için iletişime geçebilirler.
- ii. Eğer bildirim iletişim kanalları tablosunda belirtilen kanallar aracılığıyla yapılırsa Etik Kurul maruz kalan kişi/kişilere gerekli desteğin verilmesinde ilk sorumlu kişilerdir.
- iv. Gerekli durumlarda ilgili kamu kurumları (örn. Çocuk Hizmetleri, kolluk kuvvetleri) ile işbirliği yapılır.

g. Koruma ve Gizlilik:

Hiçbir çocuk, gönüllü ya da çalışan bildirim yaptığı için cezalandırılmaz ya da olumsuz muamele görmez.

h. İlk Geri Bildirimin Verilmesi:

Bildirimde bulunan kişiye mümkün olan en kısa sürede sürecin işleyişi hakkında geri dönüş yapılır.

5. Yanıt ve İzleme Süreci

Roots & Shoots Türkiye, çocukların güvenliği ve esenliğini tehdit eden veya tehdit etme ihtimali bulunan her türlü durumu öğrenmek, önlemek ve gerekli müdahaleleri zamanında yapmak amacıyla açık ve güvenilir bir bildirim mekanizması kurar.

a. Bildirim Alınması

- i. Bildirimi alan kişi, konuyu gizlilik ilkesine uygun şekilde Çocuk Güvenliği Sorumlusu'na iletir. Çocuk Güvenliği Sorumlusu konuyu Etik Kurul'a bildirir.
- ii. Çocuk güvenliği ile ilgili bir ihlal şüphesi ya da vakası bildirildiğinde, bildirim derhal kayıt altına alınır. Çocuk Güvenliği Sorumlusu veya Etik Kurul kendisine iletilen şikayeti tutanak altına alır, tutanağın yeterli ve doğru olduğunu teyit etmek için ilgili kişiye bildirir.

b. İlk Değerlendirme

- i. Çocuk Güvenliği Sorumlusu ve Etik Kurul, bildirimi öncelikle çocuğun güvenliğini sağlama perspektifinden değerlendirir.
- ii. Acil tehlike söz konusuysa, öncelik çocuğun güvenliğini sağlamak ve gerekirse ilgili resmi kurumlara (polis, sosyal hizmetler vb.) en kısa sürede bildirimde bulunmaktır.

iii. Tüm bildirimler Roots & Shoots Türkiye Etik Kurulu tarafından gizlilik ilkesi doğrultusunda ele alınır ve en geç 72 saat içinde sürece ilişkin ilk bilgilendirme yapılır.

c. Araştırma ve İnceleme

Tutanak üzerinde teyitleşmenin gerçekleşmesinden itibaren 10 gün içinde Etik Kurul; şikayetin kayda alındığını, sürecin nasıl ilerleyeceğini ve ortalama ne kadar süreceğini mail yoluyla şikayeti ileten kişiye bildirir. Şikayeti ileten kişinin kadın, engelli/engellenmiş, çocuk, LGBTİ+ gibi dezavantajlı gruplardan olması durumunda kararın verilmesine kadar olan süreçte gerekli önlemlerin alınması için Etik Kurul tarafından Yönetim Kuruluna derhal mail yoluyla bildirim yapılır. Etik Kurul, değerlendirme toplantısını organize etmek için teyitleşmeden itibaren 5 gün içinde gerekli hazırlıklara başlar. Etik Kurul, toplantılarına şikayetle ilgili kişileri görüş almak ve dinlemek için çağırabilir. Şikayet edilen kişiden de sürece dair görüş alınır ve süreçle ilgili olarak etik kurul tarafından bilgilendirme yapılır. Etik Kurul 1 ay içinde süreci sonuçlandırmayı hedefler, gecikmelerle alakalı olarak ilgili kişilerle uygun bir süre öncesinde iletişime geçer. Şikayet edilen kişinin kuruluşte eğer aktif olarak yürüttüğü bir görevi varsa kendisine sürecin başladığı bilgisi iletildikten sonra soruşturma tamamlanana kadar görevlerini devam edip etmeyeceği yönetim kurulu kararıyla belirlenir. Tarafların haklarına saygı gösterilerek, adil ve tarafsız bir inceleme süreci yürütülür.

d. Karar ve Uygulama

Şikayet sonucunda Etik Kurul şiddet veya taciz içeren davranışın varlığına karar verirse veya ihlal tespit ederse faile ilk olarak yazılı uyarıda bulunur, failin uygun bir yolla özür dilemesini ve ileriye yönelik önleyici ve onarıcı aksiyonlar almasını talep eder ve gerekli diğer önlemlerin alınması için tavsiye kararını Yönetim Kurulu'na bildirir. Yönetim Kurulu; Etik Kurul tarafından iletilen tavsiye kararı doğrultusunda ilgili kişiye sözlü ve/veya yazılı uyarıda bulunulması, kuruluş faaliyetlerinden uzaklaştırılması, üyelikten çıkarılması, gibi ihlalin yarattığı zararı telafi edecek ve benzer bir ihlalin gerçekleşmemesini sağlayacak kararlar alabilir. Etik Kurul şikayete konu davranışın şiddet veya taciz içermediğine karar verirse olumsuz kararını şikayeti yapan kişiye iletir.

Gecikilmesinde sakınca bulunan haller göz önüne alınarak çocuğun güvenliği ve iyilik halini destekleyecek ek önlemler alınır.

Gecikilmesinde Sakınca Bulunan Haller: Etik Kurul kendisine iletilen başvuruda, aşağıda sayılan örneklerle sınırlı olmamak üzere, belirtilen koşullardan veya bu koşulların benzerlerinden bir veya daha fazlasının bulunduğu kanaat getirdiği durumlarda gerekli önlemlerin ve önleyici tedbirlerin alınması için bildirimini derhal Yönetim Kurulu'na iletir.

Yönetim Kurulu da başvurunun gecikmesinde sakınca bulunduğu kanaat getirirse yetkisi dahilinde gerekli önlemleri ve diğer önleyici tedbirleri alır. Bu durumda süreç 4 gün içinde sonuçlandırılır ve sonrasında detaylı incelemelerin yapılabilmesi için birinci fıkrada gösterilen süreç uygulanır.

Gecikmesinde sakınca bulunan hal örnekleri bunlarla sınırlı olmamak üzere aşağıda gösterilmiştir:

- Maruz kalan kişinin yaş küçüklüğü veya büyüklüğü,
- Maruz kalan kişinin fiziksel veya zihinsel engelliliği,
- Akut durumlar veya tekrar eden şiddet hali,
- Yakın zamanda gerçekleşebilecek fiziksel şiddet tehdidi.

e. Takip ve Destek

- i. Çocuğun ihtiyaç duyabileceği psikososyal destek sağlanır veya ilgili uzman kurumlara yönlendirilir.
- ii. Süreç tamamlandıktan sonra da çocuğun güvenlik ve iyilik hali düzenli olarak takip edilir.
- iii. Etik Kurul ihtiyaç dahilinde her zaman maruz kalanı önceleyerek faili de kapsayacak şekilde onarıcı adalet mekanizmalarını devreye sokabilir.

f. Kayıt ve Raporlama

Tüm bildirimler ve süreçler gizlilik esasına göre kayıt altına alınır. Her durumda şikayet başvuruları sonrasında yürütülen süreç şeffaflığın ve hesap verebilirliğin sağlanması ve önleyici tedbirleri geliştirmek adına tavsiye kararının verilmesinden itibaren 1 ay içinde rapor haline getirip Yönetim Kuruluna sunulur. Yönetim Kurulu gerektiği takdirde süreçle ilgili olanları bilgilendirmek için raporu ilgili kişilere iletebilir veya anonimleştirme yaparak yayınlatabilir.

Ek 1: Kuruluş Faaliyetlerinde Yetişkinler İçin Çocuk Katılım Yönergesi

Roots & Shoots Türkiye yürüttüğü proje, kampanya ve faaliyetlerde; çocukların katılımını sağlamak amacıyla yetişkinlere yönelik yönerge sunar.

- Yetişkinlerin, çocuklara ve gençlere kuruluş faaliyetlerinde görüşlerini güvenli ve özgür bir şekilde ifade etmeleri için alan yaratma sorumluluğu vardır.
- Yetişkinler, çocuk haklarını bilmek ve bunu korumakla sorumludur. Çocuklara zarar verebilecek ve tehlikeye sokabilecek her durumun önlenmesi için bu sorumluluklar, hem çevrimiçi hem de yüz yüze etkinlikler sırasında yerine getirilmelidir.
- Çocukların gönüllü katılımı esastır. Çocuklar, her soruya cevap vermek veya yorum yapmakla yükümlü değildirler.
- Yetişkin bir konuşmacıya veya dinleyiciye hitap ederken kullanılan ses tonu ve dilin aynısı çocuk konuşmacılar ve dinleyiciler için de kullanılmalıdır. Çocuklara hitap ederken, saygı sınırlarını karşılıklı gözeterek, aşırı samimi ya da küçültücü olabilecek ifadeler yerine isimleriyle hitap edilmelidir.
- İhtiyaç duyulan noktalarda, soru sorarken ve yorum yaparken kullanılan dilin anlaşılır ve sade olmasına dikkat edilmelidir.
- Geniş bir izleyici kitlesi önünde konuşma yaparken göz teması kurma ihtimali azalacağı için bazı zorluklar yaşanabilir. Yorum yaparken ve/veya soru sorarken destekleyici ve güçlendirici bir dil kullanmaya özen gösterilmelidir. Her türlü ayrımcı ifade ve söylemden uzak durulmalıdır.
- Çocuklar içinde yer aldıkları gruplar, kurumlar, okullar, ülkelerindeki başka çocuklar vb. adına konuşmak zorunda değildir. Her çocuğun kendi deneyimini aktardığı unutulmamalıdır.
- kuruluş etkinliğine yüz yüze ve çevrimiçi katılan çocuklarla özel olarak ve doğrudan iletişim kurulmamalıdır. Katılım sağlayan bir çocukla her türlü özel görüşmenin, özel sohbetin, özel mesajlaşmanın veya video görüşmesinin yasak olduğunu; çocuklarla yalnızca güvendiği yetişkinlerin veya etkinliği organize eden kişilerin aracılığıyla ihtiyaç duyulursa iletişim kurulabileceği unutulmamalıdır.
- Çevrimiçi etkinliklerde ve toplantılarda çocuklara doğrudan veya özel mesaj atmak yerine herkese açık seçeneğini kullanarak iletişim kurulmalıdır.
- Etkinlik öncesi onay alınmış olsa dahi sosyal medya paylaşımlarında çocuk katılımcıların kişisel bilgilerini, video ve fotoğraflarını izinsiz olarak paylaşılmamalıdır.

KAYNAKLAR

Birleşmiş Milletler. (1989). Çocuk Haklarına Dair Sözleşme.

Türkiye Cumhuriyeti. (2005). 5395 sayılı Çocuk Koruma Kanunu.
<https://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/1.5.5395.pdf>

Hayata Destek Derneği. (t.y.). Çocuk güvenliği üzerine video içerik.
<https://www.youtube.com/watch?v=6ECI11gik3Y>

Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Komitesi. (2009). Genel Yorum No. 12: Çocuğun katılım hakkı.
Birleşmiş Milletler.

European Commission. (2020). Guidelines on child participation for the 13th European Forum on the Rights of the Child.

Bilgi Üniversitesi Yayınları. (2019). Eşitsiz Bir Toplumda Çocukluk. <https://bilgiyay.com/wp-content/uploads/2019/01/eşitsiz-bir-toplumda-çocukluk.pdf>

Dünya Sağlık Örgütü (WHO). (2006). Çocuklara kötü muamelenin önlenmesi: Harekete geçilmesine ve kanıt toplanmasına yönelik kılavuz.
https://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/43499/9241594365_tur.pdf